

Het Boombergpark te Hilversum

Verleden, heden en toekomst van een monumentaal wandelgebied

Redactie: Piet Bakker, Raymond Bijen en Jan E. Lamme.

Het Boombergpark te Hilversum is een uitgave van de Hilversumse Historische Kring "Albertus Perk" in samenwerking met de gemeente Hilversum. Het boek werd uitgegeven bij Uitgeverij Verloren te Hilversum.

Inhoud

- 1 Een belommerd wandelgebied op de Boomberg
Een cultuurhistorische verkenning van de wandelpaden Peerlkamplaan en Jan van Ravenswaaypad in Hilversum
door Jan Lamme
- 2 Arcadië in Hilversum
De aanleg van het wandelgebied op de Boomberg in het licht van de cultuurhistorie in de negentiende eeuw
door Fred Repko (†)
- 3 Het plan van Dirk Wattez (1892)
Toelichting op het gevarieerde sortiment
door Piet Bakker
- 4 Natuur en landschap op de Boomberg
door Piet Bakker en Harm Piek
- 5 Boombergpark: herstel van een levend monument
door Raymond Bijen en Joost Volkers

De aanleiding voor het boek over het Boombergpark

De laatste jaren is er in Hilversum veel te doen geweest over het herstel van het parkgebied Peerlkamplaan, Jan van Ravenswaaypad en het 'Speldenkussen'. Omdat deze omschrijving lang is, werd kortgeleden op voorstel van onze historische kring besloten om dit wandelgebied het Boombergpark te noemen.

Het unieke karakter van het wandelgebied is gelegen in zijn ontstaansgeschiedenis. In 1831 nam de Hilversumse schilder Jan van Ravenswaay het initiatief om te komen tot een 'belommerde wandeling' rond het hoogste punt van de meest westelijk gelegen stuwwal van Hilversum. Toentertijd was dit gebied vrijwel onbegroeid en als akkerland in gebruik bij de erfgoeiers. Van Ravenswaay werd financieel gesteund door een viertal Amsterdamse mecenasen, die hij kende vanuit zijn relaties met de Amsterdamse kunstwereld. Tevens

werd hij krachtig gesteund door zijn neef en vriend notaris Albertus Perk. Perk was een invloedrijk bestuurder, die veel functies in zich verenigde. Daardoor kon in een tiental jaren het wandelgebied worden uitgebreid. In 1848 werd het overgedragen aan de gemeente Hilversum. Omdat men voorzag dat de omgeving zich leende voor de bouw van een villawijk, werd de gemeente Hilversum verplicht een eeuwigdurende erfdienstbaarheid te accepteren, die aantasting moest voorkomen. Ondanks deze bepalingen is het servituutgebied in de loop der tijd toch hier en daar aangetast.

Enkele jaren geleden leidde de voorgenomen asfaltering van een deel van het wandelpad door de gemeente Hilversum tot verzet, dat werd gesteund door buurtbewoners en een groot aantal regionale en landelijke instanties op het gebied van cultuurhistorie, natuur en milieu. Uiteindelijk werd in 2003 door een tweetal organisaties, te weten de Vereniging Vrienden van het Gooi en de Vereniging Leefmilieu het Gooi, de Vechtstreek e.o. de status als rijksmonument aangevraagd. Door een heroriëntatie binnen de Rijksdienst voor de Monumentenzorg zal de beslis-

De oost-tak van het wandelgebied Peerlkamplaan in 1911. Rechts op de foto, aan de kant van de huidige Burgemeester Gülcherlaan, is net voor het hekwerk een derde rij jonge bomen te zien. Opvallend is het plantpatroon van de oudere bomen: ter hoogte van de man op de foto maakt de rij een kleine boog. Daarna loopt de rij kaarsrecht naar het hoogste punt, het huidige 'Speldenkussen'. Foto: Museum Hilversum.

sing hierover waarschijnlijk in de loop van 2005 worden genomen.

Voor de aanvraag werd een cultuurhistorische verkenning gedaan door leden van de Hilversumse Historische Kring "Albertus Perk". Deze beschrijving werd de basis van het boek, dat in april 2005 is verschenen en waarin behalve de cultuurhistorie ook de natuur en milieu een plaats hebben, tezamen met een beschrijving van de wijze waarop de gemeente Hilversum het parkgebied wil rehabiliteren en in de toekomst wil beheren.

Korting op aanschafprijs voor leden "Albertus Perk"

Hoewel het wandelgebied met zijn bijzondere geschiedenis van bovenlokaal belang is, zal een be-

langrijk deel van de afnemers van het boek toch in Hilversum worden gevonden. In de eerste plaats zal het boek naar de verwachting van het bestuur warm worden onthaald bij de leden van onze vereniging. De winkelprijs zal €16,- bedragen, maar leden betalen €12,50. Het boek werd gepresenteerd op de ledenavond van 26 april en is op ledenavonden met die korting verkrijgbaar. Mocht u de avonden niet kunnen bezoeken, dan kunt u (met legitimatie) het boek ook met de ledenkorting aanschaffen in de winkel van het Museum Hilversum, de nieuwe naam van het Goois Museum aan de Kerkbrink, die eind april 2005 open gaat.

Dezelfde tak van de Peerlkamplaan, nu gezien vanaf het Speldenkussen. Foto: Museum Hilversum.